

**UCHWAŁA Nr XLIV/265/22
RADY GMINY STRZELCE**

z dnia 01 kwietnia 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559) i art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119; zm.: Dz. U. z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 24 i poz. 218, M. P. z 2022 r. poz. 118) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.), Rada Gminy Strzelce uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2025 określony w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały stanowiący część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

§ 2. Tracą moc: uchwała Nr XXXVII/231/21 Rady Gminy Strzelce z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 r. oraz uchwała Nr XXXVII/230/21 Rady Gminy Strzelce z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 r.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Strzelce.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY

Teresa Sobczyk

Załącznik nr 1
do Uchwały nr XLIV/265/22
Rady Gminy Strzelce
z dnia 01 kwietnia 2022 r.

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii
dla Gminy Strzelce
na lata 2022 - 2025**

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	3
1.1. Otoczenie prawne.....	3
1.2. Uzależnienia – podstawowe informacje	5
II. DIAGNOZA	6
2.1. Charakterystyka gminy Strzelce	6
2.2. Bezrobocie	7
2.3. Diagnoza problemów alkoholowych na terenie gminy	7
2.4. Diagnoza problemów związanych z użyciem narkotyków na terenie gminy Strzelce.....	9
2.4. Diagnoza problemów behawioralnych.....	9
III. ADRESACI PROGRAMU	12
IV. ZADANIE GŁÓWNE GMINNEGO PROGRAMU	13
V. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU	13
VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	17
VII. ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA ORAZ OKRES REALIZACJI ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU	17
VIII. MONITORING I EWALUACJA	17
IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE	18

I. WPROWADZENIE

1.1. Otoczenie prawne

Zgodnie art. 1 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

W myśl art. 2 ust. 1 ww. Ustawy, zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu;
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną;
- 3) ustalanie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczanych do spożycia w kraju;
- 4) ograniczanie dostępności alkoholu;
- 5) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- 6) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- 7) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- 8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Na podstawie art. 4¹ ust. 1., do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

Bezpośrednią podstawę prawną dla sporządzenia i realizacji niniejszego Programu stanowi art. 4¹ ust. 2 w następującym brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2022 r.¹:

2. Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika”.

Zgodnie z wolą władz gminy Strzelce, elementem niniejszego Programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Ponadto zgodnie z art. 10 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.), również przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. Jak stanowi art. 10 ust. 2a, w gminnym programie uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących. W ramach gminnego programu w szkołach i placówkach systemu oświaty są realizowane w szczególności działania o potwierdzonej skuteczności lub oparte na naukowych podstawach prowadzone w zakresie działalności, o której mowa w ust. 2a. Ustawy.

Oprócz obu ww. Ustaw, niniejszy Program został sporządzony i będzie realizowany z uwzględnieniem stosownych przepisów:

- ▶ Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- ▶ Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ▶ Ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ▶ Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
- ▶ Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie

¹ Na podstawie przepisów Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021 poz. 2469).

zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii;

- ▶ Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642), celem operacyjnym 2: Profilaktyka uzależnień.

1.2. Uzależnienia – podstawowe informacje

Pod pojęciem uzależnienia behawioralnego (czynnościowego) rozumie się zaburzenia zachowania o charakterze nałogowym, niezwiązane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, które wiążą się z odczuwaniem przymusu i brakiem kontroli nad wykonywaniem określonej czynności oraz kontynuowaniem jej mimo negatywnych konsekwencji dla jednostki oraz jej otoczenia. Przykładami uzależnień behawioralnych są patologiczny hazard, uzależnienie od komputera, pracoholizm, zakupoholizm, uzależnienie od seksu/ pornografii, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych, uzależnienie od telefonu komórkowego, kompulsywne objadanie się, anoreksja.

Narkomania oznacza nadużywanie środków psychoaktywnych, potocznie – narkotyków, do których zaliczane są naturalne lub syntetyczne substancje, które wprowadzone w określonej dawce do organizmu ludzkiego – oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, percepcji, nastroju. Rozróżniamy narkotyki pochodzenia naturalnego, (opium, liście koki, konopie indyjskie czy grzyby halucynogenne) oraz otrzymywane w drodze laboratoryjnych procesów chemicznych (amfetamina, ecstasy, LSD). Środki psychoaktywne mogą powodować uzależnienie fizyczne i psychiczne oraz zaburzać czynności najważniejszych narządów i organów człowieka. Uzależnienie fizyczne polega na przystosowaniu (i przyzwyczajeniu) organizmu do obecności określonego środka psychoaktywnego, a uzależnienie psychiczne oznacza poczucie potrzeby, przymus przyjmowania określonej substancji, aby zniwelować uczucie lęku, zagrożenia i stresu.

Zjawisko narkomanii implikuje poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, zwłaszcza w zakresie występowania chorób infekcyjnych (HIV, żółtaczką, choroby weneryczne).

Należy również zwrócić uwagę na niebezpieczeństwo, które jest związane z tzw. „**dopalaczami**”, szczególnie popularnymi w środowisku młodzieży. „Dopalacze” są środkami psychoaktywnymi i mogą wywoływać pobudzenie, halucynacje, stany euforii, obniżenia nastroju czy odurzenia. Dopalacze najczęściej składają się z kilku substancji co powoduje

jednoczesne zaburzenia wielu funkcji ośrodkowego układu nerwowego, tym też różnią się od klasycznych narkotyków i na tym głównie polega ich niebezpieczeństwo.

Uzależnienie od alkoholu jest następstwem długotrwałego, szkodliwego spożywania alkoholu, w którym picie uzyskuje zdecydowane pierwszeństwo przed zachowaniami, które niegdyś były dla osoby pijącej ważniejsze. Osoba uzależniona odczuwa silny nieodparty przymus sięgania po alkohol, doświadcza wielu nasilających się dolegliwości fizycznych i psychicznych po przerwaniu lub znacznym ograniczeniu picia (drżenie mięśniowe, wzmożona potliwość, zaburzenia snu, niepokój, drażliwość, lęki), które ustępują po wypiciu kolejnej porcji alkoholu i pije alkohol inaczej, niż tego naprawdę pragnie (więcej i dłużej niż planuje, ma problemy z utrzymaniem zaplanowanej abstynencji). Od uzależnienia należy rozróżnić tzw. **ryzykowne spożywanie alkoholu**, czyli picie nadmiernych jego ilości (jednorazowo i w określonym przedziale czasu) niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że się one pojawią, o ile obecny model picia nie zostanie zmieniony. Natomiast **szkodliwe picie alkoholu** opisywane jest jako sposób picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu.

II. DIAGNOZA

2.1. Charakterystyka gminy Strzelce

Gmina Strzelce leży w północnej części powiatu kutnowskiego, a jednocześnie z gminą Łanięta stanowi najbardziej wysuniętą na północ rubież województwa łódzkiego, granicząca z województwem mazowieckim.

Pierwszy zapis historyczny dotyczący Strzelce pochodzi z 1392 r., słownik geograficzny królestwa polskiego podaje, że już w 1389 r. został wybudowany kościół murowany, a w XV wieku we wsi istniała szkoła parafialna. W XIX wieku powstał zespół pałacowy w Strzelcach, zespół parkowo-pałacowy w Sójkach oraz zespoły podworskie w Siemianowie, Woli Raciborowskiej i Niedrzewiu.

Obszar gminy zajmuje 9011 ha. Gmina Strzelce graniczy z gminą Kutno, Łanięta, Gostynin, Szczawin Kościelny i Oporowem.

Podstawowym zajęciem mieszkańców jest praca w rolnictwie, znajdują się tutaj indywidualne gospodarstwa rolne oraz firma hodowlano-nasienna Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o.

Centrum gminy z ośrodkiem administracyjnym znajduje się w Strzelcach. Strzelce to centrum oświatowe i kulturalne gminy (szkoła podstawowa, przedszkole, ośrodek kultury i biblioteka). Strzelce to także siedziba Banku Spółdzielczego i ośrodka zdrowia.

Na terenie gminy działają także prywatne podmioty gospodarcze, do których m.in. należą: Zakłady Przetwórstwa Mięsnego „Koniarek”, Zakład Cukierniczo–Piekarniczy Dariusza Millera, „Serwis–Pasz” s.j. Jana i Krzysztofa Grabarczyk, czy firma „Agroplon” zajmująca się branżą rolniczą.

Gmina nie posiada naturalnych zbiorników wodnych i walorów krajobrazowych, które mogłyby stanowić atrakcję turystyczną. Gmina Strzelce jest typową gminą rolniczą, a główne kierunki jej rozwoju ukierunkowane są na rozwój rolnictwa i na wykorzystanie centralnego położenia gminy.

Przez teren gminy przebiegają ważne szlaki komunikacyjne – autostrada A1, droga krajowa nr 60 oraz magistrała kolejowa Płock – Kutno.

2.2. Bezrobocie

Bezrobocie stanowi współcześnie jeden z największych problemów społecznych. Bezrobotnym, zgodnie z definicją ustawową, jest osoba pozostająca bez pracy, a jednocześnie zdolna i gotowa do jej podjęcia w pełnym wymiarze czasu pracy. Bezrobocie pociąga za sobą powstawanie innych problemów społecznych, powoduje wzrost obszarów ludzkiej biedy i jest zasadniczym powodem marginalizacji osób i rodzin. Zubożenie materialne negatywnie wpływa na poziom życia rodzin, powoduje powstawanie i wzrost takich zjawiska jak:

- bezdomność,
- przemoc,
- alkoholizm,
- rozpad więzi rodzinnych.

Dane z gminy Strzelce na koniec listopada 2021 roku:

- ilość osób bezrobotnych w gminie – 123, w tym 75 kobiet
- ilość osób bezrobotnych z prawem do zasiłku – 15, w tym 4 kobiety
- stopa bezrobocia – 3,92 %
- ilość rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa – 43 (78 osób
 - w rodzinach)
- ilość rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu – 9
- ilość rodzin, w których występuje przemoc fizyczna – 4

2.3. Diagnoza problemów alkoholowych na terenie gminy

Alkoholizm to choroba, która rozwija się podstępnie, bez świadomości osoby zainteresowanej. Polega na niekontrolowanym picciu napojów alkoholowych. Łatwy dostęp do taniego alkoholu zwiększa krąg pijących. Wiąże się z tym zwiększenie problemów rodzinnych, wzrasta problem przestępczości. Obniża się wiek inicjacji alkoholowej, picie młodzieży przestaje mieć charakter incydentalny, staje się obyczajem.

Rada Gminy Strzelce zamierza dotrzeć do osób potrzebujących pomocy poprzez realizację celów zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2025.

W gminie Strzelce od wielu lat realizuje się działania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Prowadzone są one m.in. przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, szkołę podstawową, ośrodek zdrowia i ośrodek kultury.

GKRPA przeprowadza rozmowy interwencyjno–motywacyjne z osobami nadużywającymi alkoholu. Motywuje do zachowania abstynencji lub do podjęcia dobrowolnego leczenia. Na podstawie badań psychologicznych, z których to może wynikać iż uczestnik postępowania jest osobą uzależnioną, Komisja kieruje wnioski do Sądu Rejonowego w Kutnie w sprawie przymusowego leczenia odwykowego.

Dane z końca listopada 2021 r.:

- Ilość posiedzeń GKRPA w 2021 r. – 2
- ilość osób skierowanych na leczenie odwykowe - 5
- ilość osób, z którymi przeprowadzono rozmowy interwencyjno–motywujące - 6

W skład GKRPA wchodzi: lekarz, policjant z właściwego rewiru dzielnicowego, pracownicy ośrodka pomocy społecznej i ośrodka kultury. Zebrania Komisji odbywają się w siedzibie Urzędu Gminy Strzelce, a ich częstotliwość wynika głównie z ilości zgłoszonych wniosków o podjęcie działań w sprawie leczenia odwykowego.

W gminie działa Punkt Konsultacyjno–Informacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych, a spotkania z terapeutą odbywają się w pierwszy i trzeci czwartek miesiąca.

Ilość konsultacji (teleporady) w 2021 roku – 58 (dane na koniec listopada).

W gminie działa także zespół interdyscyplinarny, dyżur pełni interwent kryzysowy (dyżury w drugą i ostatnią środę miesiąca).

Rynek napojów alkoholowych w gminie Strzelce w 2021 roku:

- Punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) – 10.
- Punkty sprzedaży przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – 2.
- Punkty sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) – 10.
- Punkty sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – 1.

2.4. Diagnoza problemów związanych z użyciem narkotyków na terenie gminy Strzelce

W przypadku środków odurzających, to zjawisko w naszej społeczności ma charakter sporadyczny. W godzinach pracy placówek oświatowych nie mają do nich wstępu osoby obce, po zajęciach lekcyjnych dzieci są odwożone do domów. Dorośli nie są w stanie całkowicie sprawować kontroli nad tym, z kim kontaktują się ich dzieci.

Nie można wykluczyć, że młodzi ludzie nie czynili prób związanych z zażywaniem narkotyków. Można domniemywać, że takie zachowania są sporadyczne, wynikały z chęci spróbowania, nie wykazują ich ankiety ani dane statystyczne właściwych placówek.

Większość młodych ludzi nie jest zainteresowana dostępem do substancji psychoaktywnych. Nie ma sygnałów ze strony mieszkańców gminy, że problem z narkotykami dotyczy młodzieży szkół średnich lub osób dorosłych.

Rada Gminy Strzelce zamierza dotrzeć do osób potrzebujących pomocy poprzez realizację celów zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2025.

W gminie Strzelce od wielu lat realizuje się działania w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Prowadzone są one m.in. przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, szkołę podstawową, policję, ośrodek zdrowia i ośrodek kultury.

GKRPA przeprowadza rozmowy interwencyjno–motywacyjne z osobami uzależnionymi.

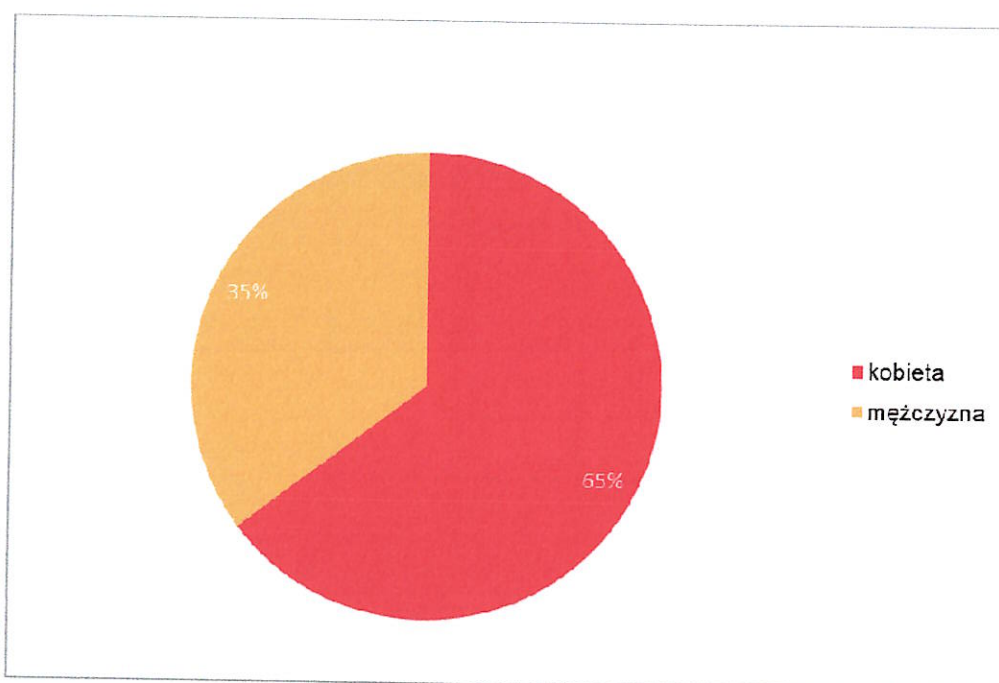
W skład GKRPA wchodzi: lekarz, policjant z właściwego rewiru dzielnicowego, pracownicy ośrodka pomocy społecznej i ośrodka kultury. Zebrania Komisji odbywają się w siedzibie Urzędu Gminy Strzelce, a ich częstotliwość wynika głównie z ilości zgłoszonych wniosków o podjęcie działań w sprawie leczenia odwykowego.

W gminie działa Punkt Konsultacyjno – Informacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych, a spotkania z terapeutą odbywają się w pierwszy i trzeci czwartek miesiąca w Urzędzie Gminy Strzelce.

2.4. Diagnoza problemów behawioralnych

W pierwszym kwartale 2022 roku przeprowadzono ankietę wśród dorosłych mieszkańców oraz dzieci i młodzieży na terenie gminy Strzelce na temat uzależnień behawioralnych.

Wśród dorosłych mieszkańców w ankiecie udział wzięło 65% kobiet oraz 35% mężczyzn.

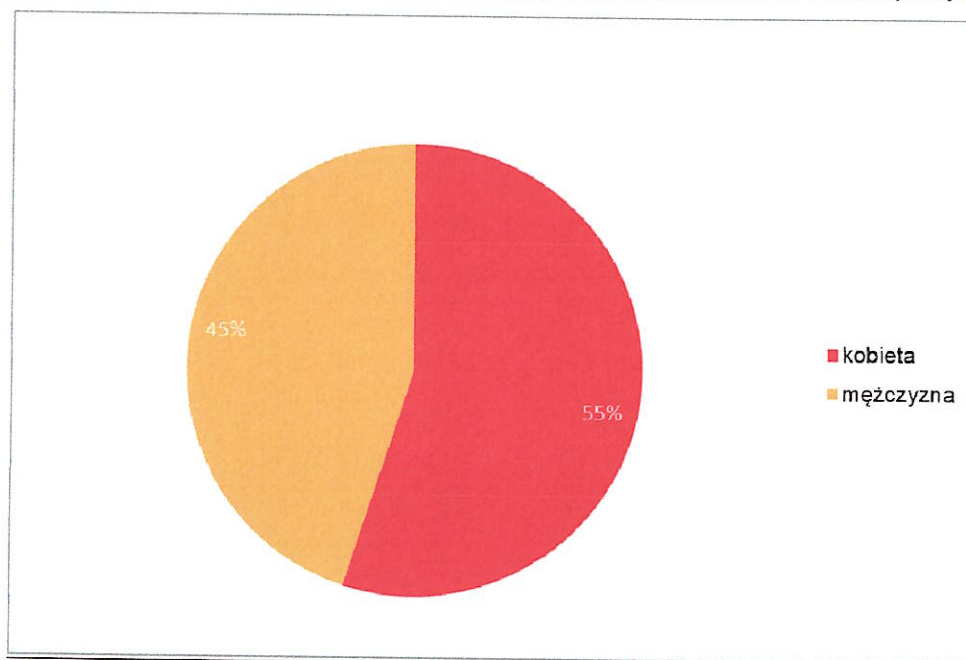

Wnioski:

- 56,96% mieszkańców wie, co to są uzależnienia behawioralne.
- Najistotniejszymi problemami w środowisku lokalnym są uzależnienia od komputera, Internetu (65,82%), zaburzenia odżywiania (53,16%), pracoholizm (53,16%), hazard (53,16%),
- 37,98% respondentom zdarzyło się grać w gry hazardowe. Najczęściej były to zdraпки i Gry liczbowe Totalizatora Sportowego (Lotto, Multi Multi itp.). Dla 53,33% jest to sposób na nudę, a 40% ma przecucie, że czeka go wielka wygrana
- 69,62% uważa, że można uzależnić się od gier hazardowych
- Dorośli mieszkańcy najczęściej korzystają do 2 godzin dziennie ze smartfona 51,90%, od 2 do 4 godzin - 26,58% oraz od 4 do 6 - 17,72%,

- 21,52% ma przeczucie, że ominie ją jakaś ważna informacja i z tego powodu odczuwa potrzebę stałego monitorowania wydarzeń przy użyciu smartfona czy komputera,
- 31,65% odczuwa niepokój i dyskomfort gdy nie może się zalogować do swoich mediów społecznościowych,
- 20,25% deklaruje, że zdarzają się niekontrolowane zakupy, po których miewają poczucie winy,
- 65,83% uważa, że od pracy można się uzależnić,
- 49,37% uważa, że ich dziecko spędza za dużo czasu w Internecie.

Wśród dzieci i młodzieży w badaniach udział wzięło 55% kobiet oraz 45% mężczyzn.

Wnioski:

- Najczęściej dziennie przed ekranem smartfona do 4 godzin korzysta 37,25%, do 6 godzin - 21,57%, powyżej 6 godzin - 17,65%, do 2 godzin - 19,61%.
- 27,45% spędza do 2 godzin dziennie przed komputerem, do 4 – 11,76%, do 6 godzin – 13,73%, powyżej 6 godzin 9,80%.
- 33,33% nie gra w gry komputerowe, do jednej godziny dziennie gra 7,84% respondentów, od 1 do 3 godzin gra 29,41%, od 3 do 6 godzin – 19,61% oraz powyżej 6 godzin – 9,80%,
- 88,24% korzysta z Internetu w domu,

- Powody korzystania z Internetu, z komputera przez dzieci i młodzież to w szczególności: kontakt ze znajomymi – 60,78%, nauka – 54,90%, słuchanie muzyki – 47,06%, oglądanie filmów – 43,14%, granie w gry on-line – 39,22%.
- 35,29% ograniczyło czas korzystania z Internetu z pozytywnym skutkiem,
- 70,59% uczniów nigdy nie grało w gry na pieniądze, 29,41% zdarzyło się grać w takie gry,. Najczęściej wybieranymi grami były zdrapki (26,67%), Gry i zakłady (bez względu na rodzaj) w Internecie (13,33%),
- Dla 66,67% granie w gry jest sposobem na nudę, 20% lubi towarzyszące przy tym emocje, 13,33% gra z przyzwyczajenia oraz 13,33% chce mieć pieniądze na codzienne wydatki, 13,33% uważa, że czeka na nich główna wygrana. Natomiast 6,67% nie może przestać grać.
- 76,47% respondentów uważa, że można się uzależnić od gier na pieniądze,
- Najistotniejszymi problemami w środowisku lokalnym są uzależnienie od smartfona (58,82%), uzależnienia od komputera, Internetu (52,94%), zaburzenia odżywiania (35,33%).

III. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Strzelce, a w szczególności do dzieci i młodzieży. Programem objęte są osoby uzależnione i współuzależnione. Adresatami programu są także przedsiębiorcy i sprzedawcy napojów alkoholowych niebędący mieszkańcami gminy.

Liczba adresatów programu – 3771 osób

Dane demograficzne - statystyka mieszkańców wg wieku i płci w gminie Strzelce (na dzień 24.11.2021 r.)

Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-2	58	55	113
3	17	15	32
4-5	50	28	78
6	16	21	37
7	15	15	30
8-12	93	83	176
13-15	50	56	106

16-17	40	32	72
18	15	16	31
19-65	1255	0	1255
19-60	0	1051	1051
> 65	258	0	258
> 60	0	532	532
ogółem	1867	1904	3771

IV. ZADANIE GŁÓWNE GMINNEGO PROGRAMU

Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, narkotykowych oraz przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym i zmniejszanie tych, które aktualnie występują oraz zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE

- zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- udzielanie rodzinom z występującymi problemami uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

Realizacja niniejszego programu prowadzić ma do stworzenia spójnego systemu działania na terenie gminy Strzelce, których celem będzie ograniczenie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych oraz zapobieganie powstawaniu i usuwaniu następstw

uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym.

V. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU

I. *Zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz ich rodzin.*

1. **Kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin:**

- indywidualna praca z osobami uzależnionymi
 - rozpoznanie problemu
 - porady
 - kierowanie na konsultacje do innych specjalistów
 - podnoszenie motywacji do podjęcia leczenia odwykowego
 - udzielanie informacji dotyczących dalszego leczenia
- indywidualna praca z osobami współuzależnionymi
 - naświetlenie diagnozy problemowej o uzależnieniach
 - omawianie sposobu postępowania w problemie uzależnień
 - informacja o ruchach samopomocowych na terenie powiatu kutnowskiego
- organizacja Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego
 - miejsce pracy punktu: Urząd Gminy w Strzelcach
- udzielanie wsparcia socjalnego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004r.

2. **Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:**

- prowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, zgłaszanymi na komisję przez członków rodzin, środowisko, Rewir Dzielnicowych przy Komendzie Powiatowej Policji w Kutnie, prokuraturę i organizacje społeczne,
- kierowanie na indywidualne rozmowy do Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego,
- umożliwienie leczenia osób uzależnionych w Ośrodku Zdrowia, działającego na terenie gminy,
- podnoszenie motywacji do podjęcia leczenia,
- kierowanie do Sądu Rejonowego w Kutnie wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,

- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży,
- dokonywanie kontroli placówek.

3. Udostępnienie informacji skierowanej do społeczeństwa odnośnie zagrożeń związanych

z uzależnieniami:

- dostępność do broszur w miejscach publicznych (m.in.: Urząd Gminy, Ośrodek Zdrowia),
- nagłaśnianie ważnych informacji w formie ogłoszeń /m.in. dotyczących dyżurów w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym/.

II. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, szkoleniowej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych oraz przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży.

1. Dofinansowanie form spędzania wolnego czasu, zwłaszcza w postaci obozów podczas których realizowane będą programy profilaktyczno-edukacyjne i terapeutyczne /dodatkowe wyposażenie w niezbędne rzeczy dzieci z rodzin dysfunkcyjnych jako forma przygotowania do wyjazdu/.
2. Dofinansowanie oraz organizowanie zajęć, mających na celu rozbudzić zainteresowania, pasje młodych ludzi, co pozwoli na ograniczenie czasu spędzanie w cyberprzestrzeni,
3. Organizowanie i finansowanie różnych form zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, działalności profilaktycznej, wychowawczej i edukacyjnej, w tym programów profilaktycznych, zajęć edukacyjno-rozwojowych oraz specjalistycznych form pomocy psychologicznej,
 - W szczególności temat uzależnienia od Internetu, komputera, smartfona; jak i również cyberprzemocy, bezpieczeństwa w Internecie,
 - Zajęcia mające na celu nabyć kompetencje obniżające ryzyko uzależnienia, a w tym: w szczególności umiejętności związane z używaniem Internetu: redukcja oczekiwań pozytywnego efektu używania Internetu (co jest związane z kryterium modyfikacji nastroju), wzmocniona samokontrola, rezygnacja z używania uzależniających aplikacji czy gier, a także wykształcona umiejętność rozpoznawania nieadaptacyjnych myśli i przekonań związanych z używaniem Internetu,

- Zajęcia na temat radzenia sobie z emocjami,
- 4. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonym dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji.
- 5. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonym dla rodziców, których celem jest ograniczanie powstawania uzależnień behawioralnych przede wszystkim wśród dzieci i młodzieży, a w tym poszerzanie wiedzy dorosłych osób na temat uzależnień behawioralnych,
- 6. Zorganizowanie w czasie wakacji wycieczek turystyczno-krajoznawczej dla dzieci z terenu gminy (promocja zdrowego stylu życia), wspólne spędzanie czasu z rówieśnikami, budowanie relacji off-line,
- 7. Przeprowadzenie przy współudziale Rewiru Dzielnicowych przy Komendzie Powiatowej Policji w Kutnie konkursu szkolnego, którego tematem będą m.in. negatywne skutki uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz od uzależnień behawioralnych. Dla uczestników zmagania przewidziane są atrakcyjne nagrody.
- 8. Organizacja plenerowych form kulturalno-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia np. Dzień Dziecka, festyn /m.in. wynajęcie atrakcji dla dzieci/.
- 9. Przeprowadzanie prelekcji w szkole, organizacja spektakli i innych form nawiązujących do problematyki uzależnień.
- 10. Dofinansowanie imprez promujący zdrowy styl życia /m.in. imprezy w szkole, organizacja uroczystości świątecznych/.
- 11. Współpraca przy realizacji kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.
- 12. Zakup materiałów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z terenu gminy.
- 13. Udział przedstawicieli Gminnej Komisji w szkoleniach i naradach dotyczących przybliżenia problemów związanych z uzależnieniami.
- 14. Dofinansowanie zakupu leków dla osób uzależnionych, biletów dla osób uzależnionych /m.in.: dojazdy na grupy wsparcia, mityngi AA, itp./
- 15. Dofinansowanie innych niezbędnych wydatków związanych z problematyką uzależnień.

III. Udzielanie rodzinom z występującymi problemami z uzależnieniami pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Informowanie społeczeństwa o miejscach, w których może uzyskać pomoc osoba uzależniona i jej rodzina /działalność Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego/.

IV. *Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.*

1. Wspieranie organizacyjne działań podejmowanych przez stowarzyszenia abstynencje na rzecz promowania abstynencji i zdrowego stylu życia.
2. Współpraca organizacyjna z innymi organizacjami i jednostkami z terenu gminy i spoza niej na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Kutnie.

V. *Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 Ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.*

1. Przeprowadzenie przez Komisję okresowych kontroli w miejscach sprzedaży wg opracowanych zasad, form i zakresu przeprowadzenia kontroli.
2. Kontrola spożywania alkoholu w miejscach publicznych objętych ustawowym zakazem.
3. W przypadku naruszenia przepisów prawa występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

VI. *Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.*

Integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu ma być realizowana w formie wspierania zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Za udział w pracach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzelcach członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 80,00 zł na podstawie listy obecności.

VII. ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA ORAZ OKRES REALIZACJI ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU

Zadania wynikające z Gminnego Programu realizowane będą ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Łączna kwota przeznaczona na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2022 roku to 54.743,75 zł.

VIII. MONITORING I EWALUACJA

Za monitorowanie programu odpowiedzialna będzie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzelcach.

Jednym z głównych zadań gminnego programu będzie sprawdzanie zgodności realizowanych zadań z przyjętym programem oraz wysuwanie nowych inicjatyw w kierunku przeciwdziałania alkoholizmowi, a także omawianie bieżących problemów w gminie związanych z szeroko rozumianymi uzależnieniami.

Po zakończeniu realizacji programu będzie dokonywana ewaluacja końcowa. Jej celem będzie ocena efektywności i skuteczności programu w celu wyznaczenia kierunków dalszych działań.

Wnioski, które wynikną z wdrażania programu po jego zakończeniu pozwolą na opracowanie kolejnego programu i ustalenie kolejnych kierunków działań w zapobieganiu rozwijania się problemu alkoholizmu w gminie.

Wskaźniki monitoringu to:

- liczba osób objętych terapią
- liczba osób objętych działaniami pomocowymi
- liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi
- liczba osób korzystająca z usług Punktu Konsultacyjno–Informacyjnego
- liczba kontroli i skontrolowanych punktów sprzedaży napojów alkoholowych

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Nadzór nad realizacją powyższego programu ma Wójt Gminy Strzelce.

Realizatorzy programu i ich najważniejsze zadania:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzelcach:

- prowadzenie rozmów z osobami uzależnionymi
- kierowanie na indywidualne rozmowy do Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego
- podnoszenie motywacji do podjęcia leczenia

- kierowanie do Sądu wniosków o przymusowe leczenie
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu
- kontrola placówek sprzedających alkohol
- udostępnianie informacji do społeczeństwa odnośnie uzależnień
- udzielanie rodzinom z występującymi problemami alkoholowymi pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

2. Rewir Dzielnicowych przy Komendzie Powiatowej Policji w Kutnie:

- uczestnictwo w pracach GKRPA w Strzelcach
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności
- dla dzieci i młodzieży

3. Ośrodek Zdrowia:

- uczestnictwo w pracach GKRPA w Strzelcach

4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach:

- pomoc socjalna dla rodzin uzależnionych i ich rodzin
- uczestnictwo w pracach GKRPA w Strzelcach
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży

5. Dyrektor Szkoły Podstawowej w Strzelcach:

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży

6. Gminny Ośrodek Kultury w Strzelcach:

- uczestnictwo w pracach GKRPA w Strzelcach
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży.

UZASADNIENIE
do Uchwały Nr XLIV/265/22
Rady Gminy Strzelce
z dnia 01 kwietnia 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 w Gminie Strzelce jest uchwalony na podstawie art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałania narkomanii. W związku z nowelizacją ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2022 r., konieczne jest uchwalenie przedłożonego Programu celem dostosowania go do przepisów w nowym brzmieniu. Na podstawie znowelizowanego przepisu art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, realizacja zadań własnych Gminy polegających na prowadzeniu działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Został także wydłużony okres, na jaki mogą być przyjmowane nowe gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii – do 4 lat.

Zgodnie z art. 21 Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2469), uchwalone przed dniem 1 stycznia 2022 r. gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w brzmieniu dotychczasowym oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, o którym mowa art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałania narkomanii w brzmieniu dotychczasowym zachowują moc do dnia uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy zmienianej, w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą, nie dłużej jednak niż do dnia 31 marca 2022 r., i są finansowane na dotychczasowych zasadach.

Do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałanie narkomanii oraz innych nałogów. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Strzelce z lat poprzednich. Określa on lokalne działania w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu, substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi, nałogów oraz związanych z zjawiskiem przemocy. Program jest adresowany do całej społeczności mieszkańców Gminy

Strzelce, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i psychotropowych, osób z uzależnieniami behawioralnymi, do osób z grup ryzyka, a także do dzieci i młodzieży. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025, został opracowany zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy Strzelce.

W świetle powyższego podjęcie przedmiotowej uchwały jest zasadne.

PRZEWODNICZĄCA
RADY
Teresa Sobczyk